

különböző tanyai utak építését és javítását. A törvényhatóság területén átvonuló állami utakon az időjárás az utfenntartási munkálatokra általában kedvező volt, az uti személyzet az évszaknak megfelelő utfenntartási munkálatokat végzett, megkezdődött és folyamatosan van a fedanyagok szállítása. Általánosságban véve az állami közutak jó állapotban vannak és az 1942. évre előirányzott fenntartási munkálatok teljes egészükben rendben befejezést nyertek — állapítja meg a jelentés.

Az árvízvédekezéssel kapcsolatban novemberben folyamatban volt a madarászi, a nagyszéksői, a majsa-fehértói főcsatorna építése, továbbá a fehértó-szatymaz-őszeszeki, csatorna és a kenyérvári főcsatorna építése. Az algyői szivattyutelep második áramfejlesztő motorjának és generátorjának a szerelése folyamatban van, ennek elkészülésével a telep teljesen üzemképes lesz. Az árterek vízmentesítési, csatorna-építési, illetve kibővítési munkákat a társulat végeztette többszáz kubitossal és két román századdal, tulajdonképpen államköltségen. Ezek a munkálatok most is folyamatban vannak s a kedvező időjárás folytán valószínűleg befejezést is nyernek.

A mezőgazdasági munkáshány a gazdasági felügyelőség jelentésében

(A Délmagyarország munkatársától)
A szegedi gazdasági felügyelőség novemberi jelentése közli, hogy az időjárás a különböző időszakos mezőgazdasági munkálatok elvégzésére kedvező volt. A gazdák ez év őszén jóval több vetési munkát végeztek el, mint amennyi ebben az időben általában szokásos. A közlegelők kimérése céljából a legeltetést november első napjaiban megszüntette a gazdasági felügyelőség s intézkedett, hogy a közlegelőkön levő szárnyékokban, a legelőkön és hálók helyeken felgyülemlett trágyát a legelő legsoványabb részeire hordják szét s teregessek el. Erre a célra az átokházi, kereseti és balástyai közlegelők részére egy-egy lánchoronát szereztek be. Elrendelte továbbá a gazdasági felügyelőség, hogy az okszerű legeltetés és a legelők karbantartása érdekében a szükséges ismeretek megszerzése céljából a közlegelők kezelésével megbízott gazdák a jászberényi mezőgazdasági szakiskolánál alsófokú rét- és legelőgazdasági 10 napos ingyentanfolyamon vegyenek részt.

Megemlíti a jelentés, hogy az elmúlt időszakban az általános munkáshány változatlanul fennállott. A munkáshány enyhítése céljából a belügyminisztérium nyert felhatalmazás alapján a vasárnapi munkaszünetet november 22, 29, valamint december 6 és 13. napjaira felfüggesztették, a honvédelmi miniszter pedig a leventefoglalkoztatás szüneteltetését november 30-ig meghosszabbította. Mindezen intézkedések dacára a munkabérmegállapító bizottság által meghatározott 2 pengő 52 fillér napszámber helyett november havában a gazdák 4, 5, sokszor 6 és 8 pengő napszámot fizettek, míg egy hold katasztrális hold szőlő betakarításáért 40 pengőt kaptak a mezőgazdasági munkások — mondja a gazdasági felügyelőség jelentése.

Karácsonyi
asztaldísz, koszorú, csokor a legolcsóbb
CSOKKA-virágüzletben
Széchenyi-tér 2.

Karácsonyra ajándékozzon

Kötöttárut. Fehérneműt. Harisnyát.

a Viktoria-Áruházból

Tisza Lajos körút.

Püspökbazár épület.

Tökmagropogtatók vigyázat: tilos a szemetelés!

A polgármester érélyes rendelete

(A Délmagyarország munkatársától)
A tökmagropogtatás rendkívül nagy divatba jött a szegedi utcán. Minden utcasarkon ott áll a tökmagsütő ember kicsi kályhája előtt s reggeltől napestig süti az apró tökmagszemeket, amelyeket zacskóba csomagolva árusítanak az utca népének. Az utcák szélén hosszabban fehérlenek a szét-köpködött tökmaghejtől, a cipőtalpak alatt kedélyesen ropognak az elhajított maghéjak. Különösen nagy a ropogtatás vasárnap délutánonként a mozis előcsarnokaiban és nézőterein, de bevonult a tökmag a színház népszerű előadásaira is, különösen a karzatokra a takarítószemélyzet legnagyobb dühére. A ravasz tökmaghej bebújik a padló hasadékaiba és nem hajlandó onnan a legcifrabb káromkodásokra sem előjönni.

A tökmagropogtatás nem éppen lélekemelő passziója sok bosszuságára van mindenkinek, a takarítóasszonyoknak, az utcaseprőknek, a mozipublikumnak, mindenkinek, csak éppen az szórakozik vele, aki szétköpködi.

A tökmaghejt szétköpködni meg-

rendszerbehozására kedden dr. Pálffy József polgármester a következő hirdetményt tette közzé:

„Az utóbbi időben mindinkább szokássá válik a közönség körében, hogy egyesek a tökmag hejét utcán, köztereken, különösen a színház és mozis előtt, vagy egyéb gyülekező helyeken eldobálják.

A közrendi szabályrendelet 33. §-a értelmében szemétnak utcára, közterre való lerakása, kidobása tilos. Aki ezen tilalom ellen vét, kihágást követ el és a szabályrendelet 57. §-a értelmében 100 pengőig terjedő, behajthatatlanság esetén 5 napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel kell büntetni.

A szabályrendelet ezen rendelkezésének betartását szigorúan ellenőriztetem s a tökmaggal szemetelőket ellen a kihágási eljárást haladéktalanul megindítottam.

A színház külön is védekezik a tökmaghej-áradat ellen: táblákat nyomtatott, amelyeken felhívja a publikum figyelmét, hogy a tökmaghejt eldobálni tilos.

GYERMEKJÁTÉKOK

nagy választékban

P. Almássy Máriánál

Kotsis fűszerüzlettel szemben

Mivel melegítenek a donmenti honvéd állásokban?

(Honvéd haditudósító század.)
Honvédeinket nem tudta meglepni az orosz tél, amely arról híres, hogy hirtelen, meglepetésszerűen, egyik napról a másikra köszönt be vad hidegével. Sőt ellenkezőleg: ez idén honvédeink lepték meg az orosz telet, mert mire jött, már alaposan ki-épített, jól megszervezett védőállásokban találta Don-menti bajtársainkat.

Ahol csak lehetett, olyan helyet kerestek ki a védőállás számára a honvédsapátok, ahol valami ház, rom, pajta, felszer vagy egyéb helyiség állott. Ezeket a helyiségeket ugyanis még akkor is fel lehet használni a védőállásnál, ha romokban is hevernek.

A romokból valószínűs kis bunkerek készültek, az ablakokat lórésnek képezték ki, a homlokkal elé vastag kő- és földhányást raktak a lövedékek ellen. Csúpan még egyet kellett végezni megoldani: a fűtést. Oroszországban a fűtőanyag nem nagy gond, hiszen fát, galyakat mindenütt lehet találni. A magyar haditechnika azonban ismét segített a honvédeken, mert számukra egész sereg téli fűtőeszközt szerkesztett alapos kipróbálás után. A sátrak és fedezékek fűtésére az úgynevezett rakjályhák szolgálnak, amelyek egy 10–12 ember befogadására alkalmas nagyobb helyiséget is kellemesen melegen tartanak.

Egy ilyen rakjályha több darab- ból áll és hogy ne foglaljon a szállítás sok helyet, úgy szerkesztették meg, hogy összecuszkható legyen. Három darabból áll a kályha maga, hasonlóképpen a házat készítés

szempontjából szükséges kályhacső is. A kályha maga olyan könnyű, hogy egy ember a hátára akasztva, könnyedén viheti és pár perc alatt az egész szerszám „tűzkész.”

De nemcsak helyiségek melegítésére, hanem ételek főzésére is szerkesztettek egy nagyon elmés szerkezetet, az úgynevezett melegítő-edényt. Ez a melegítőedény körülbelül három-négykiló súlyú kisebb fémdoboz, amelyben faszenet lehet elégetni. A faszenkészítés, ahol fany, nagyon könnyű dolog. Ebbe a melegítőedénybe óránként mindössze 1 dekagram faszen szükséges, hogy akár övre akasztva a kezeket melegíthesse. akár pedig a hőköpeny alá helyezve a testet melegítse. A készülék nem nyílt lánggal, hanem csak izzó parázssal ég, tehát nem tűzveszélyes, csupán az égéskor keletkező szénigazokra kell figyelemmel lenni. Ezek a gázok ugyanis mérgezők lehetnek, ezért melegítőedényt zárt helyiségben nem tanácsos használni. A melegítőedény egyik felébe egy kis pohár is bele helyezhető, amelynek tartalmát a készülék 10 perc alatt felmelegíti.

Mint hogy az orosz tél nem olyan mint a miénk, hanem sokkal hosszabb és kegyetlenebb, ezért szükséges, hogy kint harcoló honvédeinket a legnagyobb gonddal megvédjük „Tél Tábornok” borzalmaitól.

Amíg nálunk az igazi tél tulajdonképpen csak két vagy két és fél hónap, addig kint a Szarmata-síkságon 4–5 hónapig tartanak a kegyetlen hidegek és havazások. Amikor itthon a 20–25 fokos hidegekben,

amelyek csak elvélve, néhány napig tartanak, szinte alig akar az ember az utcára kimenni a jó meleg szobából, addig odakint nem ritkaság a 40 fokos hideg sem. Ehhez persze még jön a szél, amely a hideget sokszorosára fokozza.

A szovjetkatonák gyermekkoruktól megszokták a csontig ható hideg szelet, az ázsiai és szibériai lévészek szinte nem is ismerik a fázás fogalmát, hiszen talán soha sem láttak még kesztyűt.

Éppen azért szerelték fel honvédeinket egy egész sereg téli védőfelszereléssel, meleg ruhával, hogy a szovjethadseregnek ezt a nagy előnyét kiegyensúlyozzák. A lábak melegítésére a gyapjú kapcák szolgálnak, amelyek még a nedvességet is távol tartják bizonyos mértékig a lábaktól. A lábszárak melegítését az ugyancsak gyapjúból készült kötött alsónadrág szolgálja, míg a felsőtestet a kötött ujjas melegítő. A felsőtest melegítésére szolgál még ezenkívül az úgynevezett „irhamellény”, amely fehérre kikészített vastag szőrméből készül. Ezt a mellényt, amely a legvadabb, legélesebb szelet is felfogja, a köppen alá, de inkább fölé veszik, azért, mert fehér színével nagyszerűen rejtőzhet benne a honvéd a havas terepen. Ezenkívül minden téli álásban levő katonánk egy gyapjúból készült fülvédő nyakszárt, egy pár érmelegítőt és egy pár térdmelegítőt kap. A legkönnyebben megfázik a has, ezért mindenkinek jár egy hasmelegítő, amely a has tájkát a legnagyobb hidegben is melegen tartja. Vastag szőrmével bélelt kesztyű is hozzátartozik még a felszereléshez minden téli hadműveletben résztvevő honvédnek.

Az őrsegen kint állók pedig még külön örbundát és örbotot kapnak és így nyugodtan kiállhatnak az orosz téli éjszakába, hogy ott a Donnál védjék meg hazájukat a vörös veszedelem ellen.

Az Olvasó írja

Miért sötét a szegedi villamos?

Tisztelt Szerkesztőség! A napokban Budapesten jártam és láttam, hogy este a villamoskocsik teljes ki- világitással közlekednek. Csupa kíváncsiságból megolvastam és megalapítottam, hogy a kocsiban, amelyben utaztam, nem kevesebb, mint 16 villanykörte világít. A gyorsvonat, amellyel hazajöttem, ugyancsak teljesen ki volt világítva. Annál kellemetlenebbül lepett meg a szegedi villamos sötétsége. A kocsiban annyira sötét volt, hogy azt sem lehetett látni, ül-e valaki az ülőhelyeken vagy sem. A kocsis viszont zsúfolt volt és az emberek a sötétségben egymást taposták. A kalauz alig tudott jegyet adni, mert a sötétben a pénzváltás és visszaadás szinte lehetetlen. Ezért a vezető kénytelen volt a menetet lassítani, hogy a kalauznak legyen ideje jegyet adni mindenkinek. Hogy ez sikerül-e mindig, azt nem tudom.

Nem tudom megérteni, hogy ez miért van Szegeden így? Hiszen az elsötétítési rendelet határozottan kimondja, hogy járműveket este 11 óráig ki kell világítani. Miért nem tartja be ezt a rendeletet a szegedi villamos?

Aláírás

B O R

karácsonyra minden mennyiségben kapható
Kucska Mihály
borpincészetében, Kossuth Lajos-sugárút 21
Telefon 29–33. Nagy raktár
palackos borokban, pezsgőkben